

KOROŠKI SLOVENEK

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: K 400.—

Za Jugoslavijo

celoletno: 40 Din.

polletno: 20 "

četrtletno: 10 "

Lisi

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Posamezna številka stane 50 kron.

Posamezna številka stane 50 kron.

Leto II.

Dunaj, 9. avgusta 1922.

Št. 32.

Avtonomija.

Nikoli nismo te besede tako pogosto srečali v političnem časopisju kot dandanes, le „Koroškem Slovencu“ je skoraj neznanica, kar ni prav. Več vzroka imamo, da se ž njo pečamo kot kdorkoli.

Kaj pomeni v političnem življenju avtonomija ali samouprava? Gotovo mero samostojnosti, ki jo ima kaka dežela, pokrajina, kak narod v okvirju svoje države.

Če se ozremo po svetu, vidimo, da je način vlade in uprave v raznih državah zelo različen. So države, kjer so vse važnejše upravne zadeve v rokah ene vlade, vsa zakonodajna oblast v rokah enega parlamenta. Uprava in vlada sta centralistični. Pri majhnih državah ni treba, da bi bilo to zlo, ako so gospodarsko, kulturno, narodno enolične kakor n. pr. Danska, Holandska, Bulgarska.

V velikih državah, enako tudi v državah, kjer živi več narodov, bi imel tak način vladanja svoje težkoče in slabe strani. Zato je n. pr. praktični in politično dalekovidni angleški narod izročil vse javne zadeve, ki niso za celo državo skupne in dovolj pomembne, pokrajinam ali grofovijam, da jih avtonomno, t. j. samostojno rešujejo in urejujejo. Te pokrajine imajo popolno avtonomijo v vseh prosvetnih, verskih, socialno-skrbstvenih, ožjih gospodarskih, policijskih, zdravstvenih in drugih zadevah javnega življenja. Centralna vlada in parlament se pečata samo z velikimi političnimi in gospodarskimi vprašanji in zadevami.

Avstrijske zvezne dežele imajo tudi svojo avtonomijo, ozir. samoupravo, t. j. gotove zadeve javnega življenja urejujejo potom deželnih zborov in vlad samostojno, ne da bi se dunajska vlada ali parlament smela v nje vmešavati.

Tako ima tudi Koroška svojo deželno avtonomijo, v koje delokrog spada n. — ljudsko

šolstvo, skrb za bolnice, ceste, pospeševanje kmetijstva, obrti in drugo.

Slovenci kot narodna manjšina pa smo brez vsake samouprave, na milost in nemilost izročeni nemški večini v deželi in državi. Ono malo samoupravo, kar jo imamo v občinah, ne šteje.

Tak položaj je trajno nevzdržen — tudi, če bi večina hotela biti pravična manjšini in nobena narodna manjšina, ki ima v sebi količjak življenske volje se ne bi mogla s takim stanjem zadovoljiti.

Narodna manjšina, ki nima volje in poguma, da zahteva in se bojuje za svojo avtonomijo, se je sama zapisala smrti in svet je ne bo upošteval.

In mi koroški Slovenci? Zakaj še nismo spregovorili odločne besede in začeli boj za avtonomijo? Svet nas ne vidi, nas ne pozna!

Kako se z nami ravna, to je naravnost v zasmeh senžermenski pogodbi. V imenu blaženega narodnega miru zahtevajo od nas, da prenašamo mirno vsa sramotjenja, vse krivice, da ubijamo sami svoje narodno dušo, da postanemo narodni samomorilci. Ni je hujše usode, kot usoda onega, ki je obsojen na počasno umiranje.

Kdor zavednega Slovenca danes še prepričuje, da ne obstoja namera, nas narodno uničiti, ta si očitno norca dela iz njega, ali pa je ogaben hinacev. In kdor nam spricho sedanjega postopanja z nami in spricho vseh zgodovinskih dejstev odreka pravico, da se borimo za svojo narodno avtonomijo, ta nima ne iskric pravičnosti in poštenega človeškega čuta v sebi.

Ozmelje, ki je priznано slovensko, kjer žive Slovenci, bodi zavedni ali nezavedni v večini, mora dobiti svojo avtonomijo, kakor jo imajo druge avstrijske dežele, kakor jo ima Burška (Burgundland).

Nemoralno, nasilno je, ako hoče nemškutarija s pomočjo nemške večine v deželi med nami vladati, nas zatirati in izkoriščati. Ko bomo sami med sebo, potem bomo izbojevali pošten boj, potem se ne bomo pritoževali če podležemo, ker potem smo zaslužili svojo usodo.

Torej: Narodna avtonomija, to bodi naše geslo!
Podjunčan.

Kmet in mestni delavec.

V Celovcu je bilo na benediktinskem trgu. Kmečki vozovi stojo tam naloženi z drvami. Srečam znanega posestnika in govoriva o štrajkih. Kar pribrči kakor sršen nek delavec: „Kaj stanejo drva?“ Kmet odgovori: „Jaz jih danes nimam.“ Strupeno ga pogleda delavec in mu de: „Izračunali bomo vrednost vaših drv, in bomo posvetili v vaše račune!“ Sršen odbrči, saj tudi nam ni bilo na tem, da mu odgovoriva. Dotičnika in delavce sploh pa bi povabili, naj pridejo izračunati ceno kmečkim pridelkov. Dragi so res. A ko bo kmet računal na uro 3000 K: pot v les in iz lesa domu štel v delovni čas, ko bo kmet stopil na stališče, ki je zavzemajo žalibog danes delavci: „Trebam delati in več računati.“ kaj potem? Koliko ur pa bo mestni delavec podiral drevo, koliko ur žagal in cepil, koliko ur vozil iz gozda domu, koliko ur iz doma v Celovec? Kar napravimo ta račun in prepričani smo, da bosta kmet in hlapec zelo zadovoljna z njim, manj zadovoljni pa bojo delavci v mestu, obupanji reveži, ki ne vedo že danes, kje naj vzamejo denarja, da se oskrbe za zimo. Nekaj groznega je, da ljudje res mislijo: manj je treba delati, pa bojo izdelki dražji, in bomo več zaslužili! In ko zasluži kedo 100.000 K na teden zopet ni zadovoljen, ker tudi s tem ne shaja, ko ne znamo več varčevati. Druga je delo kjer stoji delavec ob stroju, ki se vrti naprej, druga s tesarjem, n. pr. ki dela korak za korakom in dela polagoma, saj se pri težkem

PODLISTEK

Selski zvon.

(Spisal Loizej.)

Majhna in priprosta je selska cerkev, a nekaj znamenitega ima vendar, namreč najstarejši zvon ali vsaj enega najstarejših zvonov na Koroškem. Natančno njegove starosti ni mogoče dognati, a njegova oblika in napis dokazujeta, da je zelo star in isto nam potrjuje ustno izročilo.

Zvon tehta kakih 200 kg in je precej debel. Spodaj je močni rob nekoliko zaokrožen proti notranji strani. Krona je izredno močna. Okraskov nima nobenih, le zgoraj ob vrhu je latinski napis iz nerodnih, deloma napačno obrnjenih črk:

+ IOHANNES + LVCAS + MARCVS
+ MATHEVS + ALPH + ET + O +
DEVS + (Imena štirih evangelistov in: začetek in konec je Bog). Zvon je iz prvovrstnega bronca, kajti ni še bil nikdar obrnjen, čeravno poje že nad 500 let. Ko so l. 1872 Selani hoteli kupiti prejšnji tretji največji zvon, je Sannassov zastopnik iz Ljubljane hotel dati zanj dva zvona: enega novega enako velikega in drugega največjega, a Selani ga niso hoteli

zamenjati. Njegov srebrn in milodoneč glas se ob ugodnem vremenu sliši precej daleč. Ljudje trdijo, da je v njem mnogo srebra.

Ljudska pravljica pripoveduje, da ga je cerkvi darovala neka grofinja. Ta da se je v selskih gorah skrivala pred sovražniki ali pa je morebiti sem prihajala na lov. L. 1492 so pridrli v Sele Turki in sicer iz vzhodne strani najbrže iz Železne Kaple, pa niso prišli čisto do cerkve, marveč samo do kraja, kjer stoji sedaj t. i. turški križ, naprej niso mogli. Na tem križu se vidi zanimiva slika: Turki jahajo lepo v vrstah kakor dragonci, v levi krivo sablo, v desni vajeti. A že jim prihajata naproti v zraku selski farni patron sv. Urh in angel z ognjenim mečem ob njegovi strani. Turki ne morejo več naprej. Zvon pa je — tako pripovedujejo — takrat sam začel peti.

Nekaj zgodovinskega jedra ima ta ljudska pravljica gotovo. Najbrže je prihajal v Sele kak manjši oddelek Turkov. Takrat je bila sedanja Husova mlaka gotovo še večja in bolj močvirnata. Konji so se začeli globoko vdirati in niso mogli naprej. Selani so bili gotovo zbrani v cerkvi, kjer so goreče molili in prosili rešitve pred turškimi krvoločniki, zvon pa je tudi pel in klical na pomoč, saj tudi sedaj zvonimo ob požarih in drugih nevarnostih. Re-

šitev pred Turki so Selani pripisovali sv. Urhu in njegovemu zvonu. Mogoče, da so tudi krepki selski drvarji z ostrimi sekirami planili na iznenadene Turke in jih zapodili nazaj.

Toliko je torej gotovo, da je zvon l. 1492 že bil v Selah, najbrže pa že mnogo prej. L. 1364 so postale Sele samostojna župnija, ki je gotovo že imela cerkev. Da bi župnija bila dalj časa brez vsakega zvona, ni verjetno. Zato je gotovo prej ali slej dobila tudi zvon, recimo okoli l. 1400, če ne že prej. Tako poje zvon sedaj že nad 500 let.

Selani svoj zvon zelo čislajo in mu pripisujejo veliko moč zoper točo. Narodna pesem poje o niem:

Kak lepa si selska fara ti,
vredna si hvale inoj časti.
Presveti škof Urh je tvoj patron,
srebrn glas ima njegov zvon.

Sveti Urh tam gori v oltarju stoji,
ribo na bukvalih in palco drži,
se miho ozira po fari okrog:
„Naj zmiraj varuje preljubi vas Bog!“

Kadar pa zvon njegov zazvoni,
od zgoraj nam božji žegen rosi,
če nam huda ura al toča grozi,
zvonova pesem vse prepodi.

delu tudi prenašati ne sme. Nedavno grem mimo stavbe v Celovcu: Sele četrta ura je minila, do pete se dela; a spodaj stoji cela gruča delavk, ki bi naj nosile malto, a stoje in stoje, zraven njih se dviga „paternušter“, ki naj bi dvigal opeko, ali le na vsaki četrti polici leži par opek, četudi se stroj dviga sila počasi in bi absolutno morala biti naložena vsaka. Tako se zida, plačeval pa bo tisti, ki bo v ti hiši stanoval. Vsi moramo delati in pošteno delati, kjer se ne dela pošteno, se dela škoda celoskupnosti, in celoskupnost, vsi bi morali ugovarjati. Čevlji so raditega predragi, ker usnjarna dela z previsokimi stroški, obleka, je raditega tako draga, ker tovarne in delavnice delajo predrago, živila so zato tako draga, ker je voznina tako visoka. Potem pa ljudje gledajo kmeta: „Drva tako draga, mleko drago, da hirajo in umirajo otroci, ko ga ni. Kmetu je treba poseči v polne skrinie“ — pravijo. Ali so se že kaj vprašali ti modrijani zakaj na kmetih sploh več ni delavnih moči? Zato, ker je na kmetih veliko več in težkega dela, plača pa je neprimeroma manjša, četudi se uračuna hrana. Obžalujemo današnjo draginjo, obsojamo vsako oderuštvo, smilijo se nam otroci, ki si ne morejo več kupiti ne kruha ne obleke, a delati morajo enako vsi, in plača naj bo enakomerna vsem! Kaj pa, ko začnejo kmetje računati svoje pridelke tako: vsaka ura od 8. do 12.300 K, tako vsaka ura od ene do pete, potem in prej pa za vsako ura plačo! Izračunajmo si, vendar kako bo poceni mleko, kruh, drva in vse drugo! Nastala bo draginja, da v mestu nihče ne bo več mogel shajati tudi z milijoni ne. Kar kmet danes pridelja, je daleč pod ceno, ki jo stavi svojim pridelkom mesto, to razmerje se ne more držati, uravnati se mora: ali bo kmet sploh nehal delati in skrčil delo na potrebe svoje družine? Nekod se je nedavno zgodil ta slučaj: Velik posestnik ni dobil nobene žanjice, on sam in njegovi trije sinovi: eden absolvent trgovske šole, dva še študirata, morajo prijeti za srpe in ko še nikoli niso želi, lotiti se dela. Ženske pa se drže svojih dedov, ki dosti zaslužijo, da babam več delati ni treba. Država, naša bogata država jim še lepo pomore z svojo nodnoro za ljudi, ki dela nimajo, ker ga nočejo. Že se delo na kmetih ponekod omejuje, in kdor živi med kmeti, ve, kako so ogorčeni, da toliko ljudi zapravljia in stavi od tedna do tedna večje zahteve. V ozadju pa nam grozi lakota kakor v Rusiji in sicer vsem.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija.

Finančni minister je dosegel v Pragi ta uspeh, da je obljubila češka vlada, ki kaže mnogo zanimanja za naš položaj, izplačati ostanek posojila v višini 250 milijonov čeških kron tekom tega meseca. Toda mi rabimo samo za premog in sladkor mesečno 100 milijonov.

Kadar se zvonjenje s turna glasi, takrat pobožno žeberjemo mi: „Varuj nas Urh, naš farni patron, saj tebi na čast doni zdaj tvoj zvon!“

Vojska je tudi Selanom oropala dva zvonca, tretjega, sedanjega pa se iz spoštovanja pred njegovo častljivo starostjo ni upala dotakniti. Ljudje so za njima zelo žalovali, posebno za velikim, ki se je slišal po celi 5 ur dolgi fari. A tolažilo jih je vendar še to, da jim je ostal vsaj ljubljenec, Urhov zvon. Že 5 let poje sam in vabi verne Selane k molitvi in božji službi, plaka nad rajnimi, ki jih prinašajo in polagajo k večnemu počitku okoli cerkve ter ob hudi uri kliče in prosi: Treska in hudega vremena — reši nas, o Gospod. A ne bo več dolgo ostal sam, že letos jeseni dobi 2 nova tovariša. Požrtvovalni Selani so v kratkem času zbrali oziroma obljubili dati nad 11 milijonov kron za nova zvonova. Kmalu bodo peli vsi trije iz lin mogočnega selskega stolpa, a prvenstvo si bo tudi zanaprej ohranil med njimi najmanjši, a najstarejši Urhov zvon.

nov čeških kron! Pomagati nam more edino izdaten inozemski kredit, ki bi tvoril podlago novemu denarju. Prvi temelj državni banki je položila reparacijska komisija, ki je prepustila vladi v ta namen državna aktiva (dohodke). Ali se naš bodo spomnili odločilni možje, ki so se zbrali v pondeljek, dne 7. t. m. v Londonu? Ali se bo posrečilo državnemu kancellerju do tedaj zabraniti katastrofo z odredbami glede zunanje trgovine in prometa z devizami?

Nemčija.

Francija je pričela z izvršitvijo svojih groženj ter zasegla nemško last na njenem ozemlju. Vendar je to smatrati kot pritisk na Angleško, da ta opusti od svojih tirjatev nasproti Franciji, ki bi potem tudi ugodila Nemčiji. Vendar je Angleška s posebno noto tirjala svoje dolžnike, ki ji dolgujejo 1098 milijonov funtov, ker mora ona vrniti Ameriki 850 milijonov funtov. Tako oborožena z zahtevami sta stopila Poincaré in Lloyd George v oseben stik. Ampak brez Amerike bo težko najti pot k rešitvi težavnega vprašanja.

Italija.

Vlada je sicer zopet sestavljena, oziroma vrnila se je prejšnja, toda notranji boji so postali k večjemu še ljutejši. Socijalistična stranka je hotela zlomiti fašistovski teror s splošno stavko, ki se je pa ponesrečila. To je dalo fašistom novega poguma in leti požigajo in morijo po celi državi. V Benečiji si stojita ta dva tabora celo v strelnih jarkih nasproti.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Beograd za pravice kor. Slovencev. „Sl. Narod“ z dne 3. avg. je prinesel sledečo brzojavko: Beograd, 2. avgusta. Kakor znano, je nedavno stavil posl. Anton Brandtner na zunanega ministra interpelacijo glede koroških Slovencev. Zunanji minister dr. M. Ninčič je včeraj parlamentarcem podal kratko izjavo o stanju naših narod. manjšin v avstr. republiki. Naglašal je, da je vlada prejela poročila o konkretnih slučajih, kako nastopa avstr. vlada proti našim narodnim manjšinam, posebno na Koroškem. Dalje je izjavil, da so bili storjeni na Dunaju diplomatični koraki in da se tudi v bodoče ukrene za vsak nov slučaj vse, kar bo potrebno. Če se pa pokaže, da se s tem rednim diplomatičnim potom ne more doseči dovoljnih rezultatov, pride beogradska vlada v položaj, da bo morala iskati novih sredstev v varstvo naših narodnih manjšin. Vlada bo skrbela za to, da varuje vsa ona prava naših narodnih manjšin, ki so zagotovljena v mirovnih pogodbah. S posebnim povdarkom pa je dalje minister naglašal, da izvede vlada gotove represalije proti nemški narodni manjšini, bivajoči na jugoslov. ozemlju. Naglašal je, da sedaj v Jugoslaviji uživajo Nemci popolne svoboščine in če ne bodo rezultati intervencije na Dunaju dovoljni, prične vlada z že določenimi represalijami, v kar je tem bolj upravičena, ker uživajo Nemci v Jugoslaviji vse ugodnosti in pravice, ki so določene v mirovnih pogodbah. — To vest samo beležimo in prepuščamo odgovornost za resničnost „Narodu“.

Intervencija. V slovenskem delu Koroške je nastalo vsled lanske in letošnje suše, osobito vsled podjedov veliko pomanjkanje krme in žita. Priderek žita je tako slab, da veliko kmetov ni pridelalo niti semena, kje je potem še živež za celo leto, da grozi lakota. Naša dva poslanca sta radi tega 3. t. m. osebno intervenirala pri zveznem ministerstvu za finance ter prosila za takojšnje od pomoč, ki je tudi obljubilo, da hoče po sprejemu poročila dež. kulturnega sveta takoj nakazati podporo. Pogajala sta se tudi o izvedbi novega finančnega načrta in sta izjavila, da se bodo koroški Slovenci z vsemi dopustljivimi sredstvi borili proti izvedbi finančnega načrta, ako se na Koroškem vladni režim ne izpremeni in ne dobimo svojih pravic, ker nimajo povoda, da bi podpirali tako vlado. V nasprotnem slučaju so vendar pripravljene sodelovati. Zato pač slovenski kmet in delavec ne prisluzita z žuljavimi rokami svoje krajcarje, da bi plačevali štrajkujoče uradnike.

Pojasnila je treba! Zadnji čas prinaša graški „Arbeiterwille“ mnogo dragocenih razkritij o oboroženju „Heimatschutzverbanda“, ki si je izbral kakor iz teh poročil razvidno, Beljak za svojo centralo. Vedno izvemo o novih zalogah orožja in municije, ki so bile zasežene pri različnih zastopnikih koroških „orgešov“. Nasprotno pa trdijo tudi vsenemške „Freie Stimmen“, da se oborožuje delavstvo in obstaja rudeča garda, ki ima za svoj cilj vzpostavitev diktature proletarijata. Ker uplivajo take vesti na slovensko prebivalstvo zelo vznemirljivo in nam ni znano proti komu je naperjeno to oboroženje, pričakujemo od naših gospodov deželnih poslancev, da bosta zahtevala tozadevnega pojasnila od naše deželne vlade, kajti treba nam je popolne jasnosti! —

Št. Rupert pri Velikovcu. (Motenje vere.) Tukaj imamo vsako leto in tudi letos smo imeli slovenske šmarnice. To bi ne bilo nič posebnega ako bi se 17. majnika ne pripetilo nekaj prav zanimivega. Velikovški pevci so se namreč zmenili, da pojdejo ta dan v Št. Rupert nemško pet in res jih je pripeljal znani učitelj Šistl — med nami v dobrem spominu iz vojne kot krut preganjalec slovenskih vojakov — na kor, kjer so začeli sredi šmarnic nemško peti. Večina ljudi je zbog tega cerkev zapustila. Ker so torej tako sijajno pogoreli, so se hoteli maščevati nad Ano Poš. Kat. Figge in Marico Jenšek ter so jih naznanili radi motenja pobožnosti. Obravnavo je vodil 17. jul. sodnik Maier, ki je v precej jakem tonu rekel: „Gehts, gehts, Ihr seid ja Lügnerinnen. Ihr seid ja die grössten Hetzerinnen, Ihr seid ja Agitatorinnen der Jugoslavija. Solche Leute gehören nicht in die Kirche. Leute, die nicht in die Kirche gehen, sind viel besser. Leute, die in die Kirche gehen sind die schlechtesten.“ Obtoženke so bile 8. julija zaslišane tudi od škofovega odposlanca. Tako se dala sprava. Kjer le morejo, pa tam pritisnejo na Slovence. Sicer pa od teh ljudi tudi ne moremo kaj boljšega pričakovati. Le tako naprej!

Borovlje. Med tukajšnjimi puškarji je izbruhnul splošen štrajk. Delavci zahtevajo povišanje plače in vrhutega sprejetje neke kolektivne pogodbe. Takozvani „Strajkkomitee“ ima zastraženo pošto in kolodvor tako, da ne pustijo nobene puške ne po pošti ni ne po železnici naprej.

Iz Spodnje Koroške. Nemčija vpije, da je vsled izgubljene svetovne vojne grozno trpinčena, da se od nje zahteva ogromna odškodnina, katero ni v stanju plačati itd. K temu navajamo sledeča dejstva. Ob svojem času je bila videti v nemških ilustrovanih listih tale jako poučna slika: Je pred 1. sept. 1870 pred kapitulacijo Sedana in francoske armade s cesarjem Napoleonom III. Prostorna pa nizka kmečka hiša pred Sedanom; pri dolgi mizi in slabo goreči petrolejki stoji mogočno s prstom na zemljevid kazajoč Bismarck in diktira pogoje, sedeči francoski generali strašno preplašeni sklepajo roke od groze nad trdovratnostjo in ogromnostjo pogojev kapitulacije. Da kolo usode se je koncem 1. 1918 pač vse drugače zasukalo. Vprašamo, kake pogoje bi bil stavil Viljem II. Francozom, ako bi v svetovni vojni zmagal? Češki časopisi so poročali, da bi posebno brutalno postopal s češko inteligenco, ki bi jo naravnost decimiral; kako bi se godilo tedaj nam kor. Slovincem, ko še sedaj kljub porazu Nemčije hodimo križevno pot! — Drugo dejstvo. Prišel nam je slučajno v roke „Slovenec“ od oktobra 1914. Milan, 13. oktobra. „Daily News“ poroča iz Rotterdamu, da so Nemci mestu Antwerpen naložili pol milijarde mark vojne dače, to je 625 milijonov frankov. Milan, 13. oktobra. „Daily News“ poroča iz Ostendeja, da so prošli petek med bombardiranjem Antwerpna Zepelinovci in aeroplani vrgli v mesto 140 bomb. Tedaj mesto belgijske države, ki je bila nevtralna in od Nemcev proti vsaki pravici napadena, ker se je branila, bila deloma porušena in navrh se je zahtevala od nje še grozovita protipostavna kazen. Božji mlini... In kako brezobzirni so bili vojaki iz Nemčije proti našim bivše Avstrije, o tem so nam naši vojaki z veliko ogorčenostjo pripovedovali.

Št. Vid v Podjuni. (Zanimiva statistika.) Lani se je rodilo v naši fari 20 deklic in le 12 dečkov, letos pa do sedaj 17 dečkov in le 4 deklice in vsi ti otroci so zakonski. Ko bi bila še stara Avstrija, kako bi mogel biti cesar vesel, da mu bo dala naša fara svoječasno toliko vojakov. Ali nismo potem mi Šentvidčani „fest“ ljudje?

Bilčovs. V čast in spomin našima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu smo tudi pri nas zažgali kres. Topiči so oznanjali po Rožu, da se obhaia prihodnji dan praznik, ki je bil svet že našim pradedom. Več kresov smo videli po Rožu. Samo Sveče, Mače, Bistrica, ste li prespali naš večer, ki je gotovo tudi vam svet? Zmiraj ste tudi tam žgali kresove, ste li letos zadremali? Glejte, da ne zaspite!

Večnavas. Kakor povsod smo tudi mi počastili sv. Cirila in Metoda. Naši navdušeni fantje so streljali z možnarji, da je odmevalo od gor in zbuvalo spomine na preteklost. Naša predznost je „heimattrue“ kaline silno razburila. Tudi službujočega orožnika je začelo streljanje zanimati, da je vprašal o pomenu streljanja. Fantom je celo začel priporočati, da bi šli v Srbijo in tam uganjali kar bi se jim ljubilo. Seveda je dobil primeren odgovor, ki ga je gotovo še dolgo šegetal v nosu. Odgovorilo se mu je, da ni znano, da bi avstr. vlada prepovedala čaščenje svetnikov in da avstr. državljani v Srbiji nič nimajo iskati. Tudi na to se bodo morali navaditi.

Šmihel pod Djekšami. Na pustno nedeljo letos se je poročila Micika Krištof, pd. Potočnikova z Jožefom Blasijem. Zdaj si je pa mislila Micika Lasnik, zavedna Slovenka, ker se je ona omožila, se bom pa še jaz ter si izbrala pristno slovensko korenino, pridnega tesarja Andreja Klemena, pd. Krajnikovega sina v Hudem kraju za moža in v nedeljo 16./VII. je bila tukaj poroka. Po poroki smo se podali vsi k Magovniku, kjer smo praznovali ta dogodek prav po stari slovenski navadi do drugega dne opoldne. Bilo srečno!

Hudikraj. Ničesar še nismo pisali v „Kor. Slov.“ ker nimamo časa, ne črnili in ne papirja. Imamo sami svojo republiko. V cerkev hodimo na Djekše, k občini pa v Vovbre, kjer nas Vovbrani po strani gledajo. Že je preko 20 let kar so bili naši stari možakarji od Tomaža Magneta in njegovih prijateljev v Št. Štefanu pretepeni. Eden je rekel, prodal bom posestvo in pojdem od tod, to je šintergemeinde; pa smrt je prišla in vse prezgodaj je legel v grob, za njim tudi drugi in zdaj smo izgubili najboljšega vodnika, Andreja Kasla, pd. Šuštarja v Hudemkraju. Po njegovem nasvetu smo se ravnali in ga ubogali. Bil je pošten krščanski mož, slovenski poštenjak. Vedno so v Hudemkraju donele slovenske pesmi, dekleta so se rada zbirala pri Šuštarju in tudi kmetje so radi hodili tja vpraševati dobrega sveta in raznih navodil. Od starosti upognjen je nas rajni Andrej zapustil. N. v. m. p.

Humče—Kazaze. Umrl je v petek dne 14. jun. v sanatoriju v Celovcu posestnik pd. Kučej v Humčah, skrben družinski oče, zvest mož, vzgleden gospodar, vesel pevec, večletni humški cerkveni ključar in bivši narodni odbornik šolskega sveta v Kazazah. V vseh vihratih in zmedah, v veselju in žalosti, v zmagah in porazih, v zdravju in boleznih je ohranil jasen pogled, ostal vselej zvest Bogu in narodu, vsled tega pa tudi stanovitno upal na spet boljše čase, ki jih pa ni več dočakal, združenja Slovencev namreč pod eno skupno streho. Več let je bolehal in iskal pomoči pri raznih zdravnikih, končno se je odločil podvreči se operaciji, ki je uspela, nakar se je pa pojavilo pljučno vnetje in srčna slabost, kar je povzročilo smrt. Bil je večkrat, nazadnje še dve uri pred smrtjo, previden s sv. popotnico. Kljub nad polmilijonskim stroškom je dala njegova tako ljubeča žena prepeljati njegovo truplo iz Celovca na domače pokopališče v Kazazah, kjer smo ga položili v nedeljo nato k večnemu počitku. Zaradi njegove nemahljivosti je rajnega spoštovalo vse: naši in nasprotni, kajti kljub deževnemu vremenu in dveurnemu čakanju na voz je bila cela fara pri pogrebu, da lahko rečemo, da tako ganljivega pogreba kazaška fara že dolgo ni vide-

la. Vse je jokalo, ženske in tudi moški, ko smo djali rajnega očeta v grob, ko so ga v grobu škropili otroci, sorodniki in drugi in ko je domači župnik spregovoril par besed, so pevke zapele dve žalostinki v slovo. Rajni je bil rojen v Koprivni in je bil sedaj šele v 56. letu svoje starosti. V družbi je bil rad vesel, in rad tudi pel pri vsakoletnih romanjih v Št. Andraž slov. romarske pesmi. Zapušča 12 otrok, od katerih je najstarejši v 21. letu, najmlajši star še le 1 mesec, dva pa sta šla že pred očetom v večnost. Za njegovo ozdravljenje se je najbolj trudila žena njegova in njegov najboljši tovariš Martin v Kazazah. Pa Bog je odločil drugače! Zdaj imamo v župniji 16 vdov in 13 vdovcev. Kučej, spavaj sladko in uživaj večno veselje bel med — belimi!

Rauž nad Grebinjem. Nemila smrt pobira skoraj same gospodarje. Po zimi je nam ugrabila Levkovega očeta v Ovšju in lepa kmetija je ostala brez gospodarja; pustil je umaobolno ženo in dve hčerki. Bil je ugleden gospodar, vern mož in odločen Slovenec. Dne 12. julija pa smo pokopali Petra Haimburgerja, pd. Nosc v Raužu; bil je zlat mož, po rodu Slovenec, a nemškega mišljenja. Nikdar ni napadal Slovencev. Leta 1919, ko so Srbi zasedli Grebinj, so Nemci napravili napad in Noscova hiša, ki je bila ravno v bojni črti, je morala mnogo prestati. Naj bo obema zemljica lahka!

Štebenj pri Bekštanju. Ker se me v javnosti smatra za dopisnika vseh člankov, kateri izidejo pod gornjim krajevnim označilom, izjavljam resnici na ljubo, da jaz razun poročila o občinski seji, v zadnjih treh številkah „K. S.“ nisem pisal oziroma uposlal nobenega drugega članka. — Zatorej prosim tiste, ki izražajo svojo kritiko o člankih, da se poprej prepričajo, kdo da je resnični dopisnik, predno mene kot dotičnega pisca imenujejo.

A. Gastl.

Podgorje v Rožu. Na Veliko Gospojnico 15. t. m. vrši se tukaj veliki cerkveni shod. Na predvečer bodo litanije in blagoslov ter se bo spovedovalo. Na razpologo bodo 4 spovedniki. Na praznik 15. t. m. se bo začelo spovedovati ob 5. uri zjutraj. Ob 6. uri bo prva sv. maša; ob 7. uri pridiga, ob 7. uri druga in najbrž še tretja sv. maša. Ob 10. uri bode druga pridiga, po pridigi velika ali levitirana sv. maša in po maši pete litanije. Ker romarji tako radi pohitijo še k Kapelici — not je lena in se pol ure more priti — bo ta dan sv. maša tudi pri Kapelici in sicer ob 8. uri. Vlaki prihajajo v Podgorje od Celovca ob 9. uri popoldne in ob 1/2 3. in 1/2 9. uri popoldan. Razun teh pa še ob nedeljah in praznikih ob 6. uri zjutraj. Odhaja pa proti Celovcu ob 12. uri opoldne in ob 6. uri zvečer.

DRUŠTVENI VESTNIK

Bekštanj. Izobraževalno društvo Malošče uprizeri dne 15. avgusta ob 3. uri pop. in 20. avgusta ob 8. uri zvečer, v slučaju slabega vremena pa 20. avgusta ob 3. uri pop. in 27. avgusta ob 8. uri zvečer na Martinčevem vrtu v Dvorcu, Iv. Govekarjevo igro „**Rokovnjači**“. Med odmori svira tamburaška godba. Ker je stvar jako zanimiva, ki predstavlja dogodke iz Napoleonovih časov, je želeli, da prhitijo k prireditvi tudi rojaki in rojakinje iz oddaljenih krajev v velikem številu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Podravlje. Dne 23. julija je tukajšnja Marijina družba v prostorih g. J. Vošpernika v Podravljah uprizerila prelepo igro „**Lurška pastirica**“. Dekleta so vkljub prvokratnemu nastopu svoje vloge prav povoljno rešile. Posebno korajžno pa so še nastopale male deklice. Radi nepričakovanih ovir ni bilo mogoče dan uprizeritve vsem pravočasno naznaniti, vendar pa je bila udeležba vzkjub temu prav obilna. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Kar je začeto, se mora nadaljevati, zatorej dekleta le korajžno naprej! — Na Veliko Gospojnico, t. j. 15. avgusta, ponovi skočidolska Marijina družba prelepo igro „**Lurška pastirica**“ ob pol 4. uri popoldne v prostorih g. J. Vošpernika v Podravljah. Vsi prav vljudno vabljani!

GOSPODARSKI VESTNIK

Podjed in rjavi hrošč.

Obupnost in strah pred bodočnostjo se polasti vsakega le malo gospodarsko čutečega človeka, kadar opazuje sliko žitnih polja, upošteva letošnjo letino krme in poleg tega še pomisli na kritičen položaj narodnega gospodarstva v Avstriji. Skrb za gospodarski obstoj v prihodnjem letu muči vsakega kmeta, enega več, drugega manj, odgovarjajoč občutljivosti škode, ki ga je zadela tekom leta in ta je velikanska posebno v nekaterih krajih Podjunske doline. Ne samo vsled lanske in letošnje suše, ki bi bila mogoče še prenesljiva, ali pridružilo se je k temu drugo zlo in to so podjedci (Engerlinge). In to dejstvo je povzročilo, da sem se odločil podati kratki popis o načinu življenja podjedca in rjavega hrošča (Malkäfer), o njegovem obnašanju proti rastlinami ter o uničevanju tega škodljivca.

Način življenja: Začeti moramo pri hrošču, kajti hrošč je pravi oče oziroma mati podjedca; in to dejstvo je jako važno vedeti in upoštevati. Čas poleta, kadar pridejo hrošči iz zemlje in se podajo na drevesa, je koncem aprila in v maju, pri posebno mrzli vigredi še tudi začetkom junija. Najobilnejši in najrajši se pojavijo v večernih urah. Potem se naselijo na najbližjem drevju, kjer zrejo kar naprej do oploditve. Ženka znese v 24 urah po oploditvi približno 60—70 malih okroglih jajčic, 10—15 cm globoko v zemljo. Seveda ne vse na en kup, ampak po 10—15 na eno mesto. Ko je ženka znesla vsa jajca takoj pogine. Pri izbiranju prostora za odlego jajc je ženka jako izbirčna, prvič mora biti zemlja rahla in suha, da more jajca spraviti 10—15 cm globoko in drugič mora biti zemlja s rastlinami obraščena, da imajo potomci, namreč mladi crvički, kaj žreti; iz tega vzroka ženka na oranico sploh ne gre ampak najrajši na pred kratkim sejano žitno polje. Vse ženke od enega drevesa lete po oploditvi kakor roj naenkrat proč in kjer se vsede prva na zemljo, tam znesejo vse ženke od tega roja svoja jajca ali vsaj blizu skupaj. Na ta način si moremo sedaj tudi raztolmačiti one madeže v žitu, kjer se žito najprej in popolnoma osuši in od tam se začne potem sušenje na vse strani. Iz jajčic nastanejo po 4—6 tednih ličinke; in to so majhni mladi podjedci. V prvem letu še ostanejo vsi na istem mestu in se preživljajo od črne zemlje in mladih korenin. Šele v drugem letu se razkrope v zemlji na vse strani in se hranijo izključno od rastlinskih korenin. Jeseni se zarijejo globoko v zemljo in tam prezimijo. To se ponalja 3 leta, v hladnejših krajih celo 4. Na koncu tretjega oziroma četrtega leta se zarijejo meter globoko, kjer se v dveh tednih zabubijo (verpuppen). Iz črva nastane toraj zopet hrošč. Ta že rojen velik in mlad hrošč ostane čez zimo v zemlji in se bliža z vigredjo vedno bolj površini, dokler se v majniku zopet ne pojavi na drevesih. Generacija je toraj štiriletna, za razliko od junijskega hrošča, ki rabi za popolni razvitek pet let. Za naše kraje je drugi popolno brez važnosti, ker se jako redko in v malem številu pojavlja, sicer je pa njegovo življenje popolnoma slično prvemu.

Škodljivost teh kukcev (insektov) je za gozdarstvo in v večji meri za gospodarstvo nepopisljivo velika. Hrošč žre in škoduje listju dreves, podjedec pa korenju. Večje važnosti je seveda škodljivost podjedca, ker on žre skozi 3 leta, najbolj občutljivo v tretjem letu, ker je tedaj največji, medtem ko hrošč samo vsako četrto leto. Hrošči se naselijo najrajši na osamljenih drevesih ali ob gozdnem robu, odkoder jim potem let (roj) olajšan in to v prvi vrsti na hrastu, brezi, jesenu in mecesnu, v drugi vrsti na sadnih drevesih. S tem, da ogrizejo listje, uničijo drevo samo za ono leto, medtem ko do osušenja malo kedaj pride. Podjedec pa je veliko nevarnejši, ker se po navadi vse posuši, kar pride pod njegove zobe. Kakšno velikansko škodo zna podjedec napraviti na polju je gotovo vsem čitalcem predobro znano in ni treba, da bi se še tukaj o tem razpravljalo. Omenil bi samo to, da sem našel v 5 metrov dolgi braz-

di, to je približno v enem kvadratnem metru zemlje 50 komadov; toraj pride na vsakih 20 cm² eden.

Istega pomena so tudi podjedci za gozdarstvo, kajti v gozdnih tleh so še v veliko večjih množinah, samo, da tam drevesa nad 20 leti niso proti njimi več občutljiva, pač pa vsahnejo mlade smrekice in vsa gozdna drevesca pod 10. letom navadno iz tega vzroka. Škodljivost tega kukca za narodno in še bolj občutljivo za privatno gospodarstvo boste razvideli iz sledečega pramera: Le Moutt je naračunal poprečno letno škodo za francosko državo 250 milijonov frankov, to bi bilo po sedanjem kurzu približno 850 milijard avstr. kron. Od tega bi cela Avstrija precej mesecev mogla živeti. J. O.

Novo cene tobaka. Naša država mora uvažati skoro ves tobak iz inozemstva, zato se cene stopnjujejo zajedno z dvigom tujih valut. Dne 6. t. m. se je tobak zopet podražil in sicer stane sedaj: 1 viržinka 180 K, portorika 150 K, mešana inozemska 120 K, cigarilos 100 K; egiptska cigareta 70 K, jussuf 55 K, dama 50 K, šport 45 K, drama 40 K, azur 30 K, ogrska 25 K; fini turški tobak (25 g) 1200 K, hercegovski 1000 K, knaster 400 K, holandski 200 K. Ko bo avstr. krona zopet padla, bo tobak takoj dražji.

Dunajski trg. Voli 3400—5000 K, biki 3300 do 4800 K, krave 3500—4900 K, teleta 2500 do 3200 K za 1 kg žive teže. Mesne cene: govedina 5400—10.000 K, teletina 5400—15.000 kron, svinjina 10.000—16.000 K, povojeno 10.000—18.000 K, konjsko 5000—7500 K, ovčje 4000—9400 K, zabela 12.500—14.500 K, slanina 16.000—18.000 K, gosje 9500—12.000 K, za 1 kg. Kokoši 6000—8000 K za 1 komad. Krompir 1200—1700 K, fižol 2600—2800 K, kumare 750—1300 K, čebula 900—1400 K, surovo maslo 19.000—22.000 K, črešnje 2000—2600 K, jabolka 1000—1800 K, hruške 800—1800 K, slive 600—1600 K, črnice 800—1600 K, malinje 280—3600 K, vse za 1 kg. Eno jajce 395—450 kron.

Borza. Dunaj, 7. t. m. Dinar 613 K, ogrska krona 25 $\frac{3}{4}$ K, češka krona 1260 K, švicarski frank 9850 K, francoski frank 4230 K, nemška marka 67 K, poljska marka 8 K, lira 2300 K, holandski goldinar 20.060 K, funt šterling 231.000 K, dolar 51.850 K.

Curih, 7. t. m. Avstrijska krona 0,01, centdinar 6,30, nemška marka 0,67. — Obtok bankovcev se je od 23. do 31. julija povišal za 94 $\frac{1}{2}$ milijard kron, da imamo sedaj 786 milijard papirnatih kron. To smo bogati!

ZDRAVSTVO

Zdravje in kava.

Če tu govorimo o kavi, mislimo seveda pravo zrnato kavo, ne pa raznih žitnih kav, ki s pravo kavo nimajo nič skupnega.

Kaj pa je z zrnato kavo? Ali nam škoduje, ali nam koristi? Kava vsebuje strup, tako zvani kofein, ki nam škoduje. Zato je ne pijemo v velikih množinah, zlasti ne zvečer; kajti kofein razburja živce, vsled česar potem seveda ni mogoče spati.

V malih množinah in posebno še mešano z žitno kavo lahko pijemo brez skrbi za naše zdravje. Čim več ji pridenemo mleka in sladkorja, tem boljše za nas! Mleko in sladkor imata namreč mnogo redilnih snovi.

Otrokom pa prave kave pametna mati ne bo dajala, tudi v majhnih množinah ne! Organizem otroka je nežen in občutljiv, zato mu škoduje vsak strup, pa če mu ga damo v še tako majhnih množinah. Če se otrok navešča mleka, mu primešaj med mleko malo žitne kave ter košček sladkorja. To bo otrok rad užival in mu ne bo v nobenem oziru škodovalo. Prave kave pa nikdar! Če mu jo daješ, slabiš njegovo telesce, mesto da bi ga krepila. Slabotno telo pa je seveda mnogo sprejemljiveje za vse bolezni in ne more proizvajati v slučaju obolelosti dovolj odpornih sil.

Enako je pri nervoznih ljudeh. Tudi za te velja pravilo: Proč s kavo! Živci, ki so pri nervoznih ljudeh že itak pokvarjeni, bi pod

uplivom kofeina preveč trpeli in bolezen bi zadobila vedno hujše oblike.

Končno naj še pripomnimo, da kava manj škoduje v poletni vročini nego v mrzlih zimskih dneh. Poleti se namreč človek mnogo poti in s potom skozi kožo odvaja iz telesa strupe seveda tudi kofein. V mrazu, ko se človek ne poti, pa ostajajo strupi v večjih množinah v telesu in razvijajo tem lažje svoj škodljiv vpliv.

ŽENSKI VESTNIK

Slišala sem Tvoj klic!

Organizirati dekleta v društvih, ustanoviti dekliške odseke, strniti v mogočno armado slovensko ženstvo na Koroškem!

Že davno se je zbudila ta želja v mojem srcu. A ker sem slabotno kmečko dekle, se nisem upala tega izraziti...

A tam v cvetočem Rožu živi junakinja, ki se je upala zaklicati preko poljan in gor: Koroške Slovenke kvišku!

Da, z njo kličem tudi jaz sedaj, ko je v moje srce vlila poguma ona velika ženska: Koroške Slovenke na plani!

S tem sem se odzvala Tvojemu klicu sestra, ter kličem in pozivljam tudi druge, prav vse, da slišijo in slušajo ta glas.

V vsakem slovenskem društvu naj bo ženski odsek, po vsej slovenski Koroški naj se razlega: „Živela ženska organizacija!“

Tebe pa, hrabra sestra v Rožu, pozdravlja s krepkim „Bog živi!“ Slovenka z Podjume.

Inserirajte v Koroškega Slovenca!

RAZNE VESTI

— Pred kratkem na Kitajskem v okolici mesta Swatan nastali vrtnčasti vihar (tajfun) je napravil veliko škode in zahteval 5000 človeških žrtev.

— V Budimpešti je zgorelo veliko skladišče. Škodo se ceni na milijardo ogrskih kron.

— Sovjeti v Rusiji so odpravili krst. Kdor hoče biti krščen, mora dopolniti 18. leto.

— V Ameriki je postala 10letna deklica mati. Ona in otrok se dobro počutita.

— Detektivi v Berlinu imajo srajce iz malih železnih ploščic, ki vzdrže vsak strel iz samokresa.

— V nekem carigraskem predmestju je izbruhnil velik požar, ki je uničil nad 250 poslopij. Škoda se ceni na 80 milijonov lir.

— Narodna banka v Jugoslaviji je izročila prometu nove 10dinarske bankovce. Stare 10din. novčanice ostanejo še dalje v prometu. Zlata podloga se je od 15. do 22./VII. zvišala za 6 milijonov din., državni dolgovi so se zmanjšali za 20 milijonov din., obtok bankovcev pa za 40 milijonov.

Grofica Marija Terezija Ledóchowka, ustanoviteljica in vrhovna voditeljica Družbe sv. Petra Klaverja, sestra jezuitskega generala, je umrla 6. julija v osrednji družbeni hiši v Rimu. Kdor je osebno poznal gofico Ledóchowko, je občudoval njeno nesebično, sebi odmrlo in le najvišjim idealom, to je misijon-skemu delu živečo dušo. Telesno trpljenje je bilo njen stalni delež. Toda to je ni zadrževalo, da ne bi bila delala dolgih potovanj in imela mnogo predavanj, s katerimi je sodobni svet navduševala za najvišje zadeve svete cerkve. Njeni naporji so presegali moči zdravega človeka. Močna volja, oprta vedno na božjo voljo, jo je krepila pri delu in težavah. Kako smotreno je organizirala in vodila Družbo sv. Petra Klaverja skozi 30 let, tako da se je ta ustalila skoro v vseh evropskih deželah in se je raztegnila tudi na Ameriko. Afriški misijonarji in misijonarke so dobivali od nje podporo, posebno v vojnih letih, ko je toliko drugih virov usehnilo. Udje več nego štiridesetih verskih redov, ki so raztreseni po vsej Afriki,

so se v svojih stiskah radi in zaupno obračali k grofici Ledóchowki, materi zamorcev, katere edino hrepenenje je bilo, podpirati oznanjevalce vere. Priča ginljivih prošenj in zahval je več kot 30 let „Odmev iz Afrike“. Zelo se bo obžalostila vsa Afrika ob poročilu njene smrti. Posebno globoka je žalost notranjih udov Družbe sv. Petra Klaverja, pomožnih misijonark, ki objokujejo svojo ustanoviteljico in vrhovno voditeljico. Žalovali bodo tudi mnogoštevilni pospeševalci in dobrotniki misijonstva. Vsem bo spomin na rajno, vzgled njene nesebične ljubezni do bližnjega ostal ljub in bo nagibal, da jo bodo posnemali. R. I. P.!

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Rusi so vsi milijonarji. Odkar je zavladal na Ruskem socijalizem in komunizem, so skoro vsi Rusi postali milijonarji in multimilijonarji. V ruskih listih ni nič posebnega sledeči oglas: „Papiga naprodaj za dvesto milijonov rubljev.“ Pred nedavnim je neki Rus ponujal pet milijonov nagrade oni osebi, ki mu privede domov njegovo mačko, ki se je izgubila. Socialistično, boljševisko-komunistično gospodarstvo je spravilo ruski rubelj ob vsako vrednost.

Meni se studi, če ljudje za mojim hrbtom slabo o meni govorijo,“ je rekel nekdo, ko so ljudje kričali za njim „držite tatu“.

Sobratje, je rekel Swift v pridigi, tri vrste napuha so: Napuh rojstva, bogastva in nadarjenosti (talenta). O zadnjem vam ne bom govoril, ker gotovo ni nihče izmed vas udan tej ostudni pregrehi.

Višja hčerka: No, papa, zdaj boš zadovoljen. Tu poglej moje spričevalo: Narodna ekonomija: prav dobro; astronomija: dobro; akvarelno slikanje in godba: povoljno. — Oče: Lepo, prav lepo. Če bo tvoj bodoči mož tudi nekaj razumel o gospodinjstvu, kuhanju in šivanju, bodeta prav srečna v zakonu.

Pomnite, je rekel učitelj učencem, ko je predaval zgodovino, da so se ti dogodki zvršili že pred 2000 leti. — „Ah,“ je vzkliknil len učenec, „res je, res je. Moj Bog, kako hitro mine čas.“

„Ah,“ je vzdihoval nekdo, ki je imel bolan želodec, pri bogati pojedini, „nič ni slabšega kot prav velik obed“. — „Izemši samo prav majhnega,“ je hitro pristavil gost, ki je imel strašanski tek (apetit).

Preglasovan. Nekega norca so vprašali, zakaj je v norišnici. — Zaradi nekega prepira. — Zaradi prepira? — Da, svet je rekel, da sem jaz zmešan, jaz sem trdil, da je svet zmešan, in jaz sem bil preglasovan.

Potnik: Ali vas ni sram, da beračite močen mož kakor ste vi? Jaz mislim, da bi vi morali delati. — Berač: Prosil sem vas za milodar, ne za nasvet.

Zbirajte za tiskovni sklad!

Za tiskovni sklad so darovali: Druž. Markuc, Ljubljana, 10 D, Miha Oraže 4 D, Rok Pak, Boh. Bistrica, 70 D, Fr. Fuger, Dravograd, zbirka I. del 400 D, Fr. Kogelnik, Podklanc, 5 D, Hran. in posojilnica v Dravogradu 20 D, D. Serajnik, Konjice, 6 D, J. Vajncerl, Prevalje, 5 D, A. Tschurwald, Ljubljana, 10 D, J. Turk, Murska Sobota, 30 D, Draga Pertot, Maribor, 10 D, Ivanka Ratej, Ruše, 10 D, prof. F. Gasparin, Maribor, 10 D, M. Ražun, Staraloka, 80 D, dr. G. Rožman, Ljubljana, 100 D, L. Viternik, Javor, 10 D, J. Erjavec, Peklenica, 5 D. Vsem darovalcem najtoplejša zahvala. Oglasite se tudi še drugi Korošci v Jugoslaviji!

Listnica uredništva.

Križman. Ne odgovarja tiskovnemu zakonu. — **Kovač.** Prejeli ali na tem mestu Vam ne moremo na vse odgovoriti. Samo pismenim potom mogoče. — **Loče.** Poizkusili bomovplivati, da se razmere predrugačijo. Zadnjega dopisa nismo sprejeli. — **Holbiče.** Na bedarije se ne reagira.